

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Κάθε 3 μέρες ένας εργαζόμενος πεθαίνει από εργατικό ατύχημα στη χώρα μας και χιλιάδες είναι τα θύματα των επαγγελματικών ασθενειών.

Ανεργία, ανασφάλεια, περικοπές μισθών, συρρίκνωση ασφαλιστικών, εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων... Όλα αυτά είναι γνωστά. Πόσο γνωστό είναι όμως ότι τα εργατικά ατυχήματα, οι επαγγελματικές ασθένειες, οι αυτοκτονίες, συνδέονται άμεσα με την κατάσταση αυτή; Πόσο γνωστό είναι ότι οι πολιτικές που έχουν υιοθετηθεί τα προηγούμενα χρόνια έχουν οδηγήσει και στη δραματική χειροτέρευση των συνθηκών εργασίας και των όρων προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων (ΥΑΕ);

Την ώρα που η τεχνολογική εξέλιξη θα επέτρεπε την εξασφάλιση ασφαλών συνθηκών εργασίας, βρισκόμαστε σε μια περίοδο όπου οι όροι ΥΑΕ επιδεινώνονται. Είναι γνωστό ότι τα εργατικά ατυχήματα καταγράφονται ελλιπώς στη χώρα μας, ακόμη όμως και με αυτά τα ελλιπή στοιχεία, είναι ενδεικτικό ότι από το 2000 μέχρι σήμερα περισσότεροι από 1.500 εργαζόμενοι έχουν πεθάνει σε ώρα εργασίας και χιλιάδες είναι οι εργαζόμενοι που έχουν τραυματιστεί σοβαρά. Οι επαγγελματικές ασθένειες δεν αναγνωρίζονται από τους ασφαλιστικούς φορείς και κατά συνέπεια δεν καταγράφονται ως τέτοιες. Ωστόσο, μια απλή αναγωγή με βάση αντίστοιχα στοιχεία από τη διεθνή εμπειρία, αναδεικνύει ότι ο αριθμός των θανάτων λόγω επαγγελματικής νόσου στην Ελλάδα είναι πολύ μεγάλος.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με διεθνείς και ευρωπαϊκές μελέτες, οι αναδιαρθρώσεις στις εργασιακές σχέσεις, οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης, έχουν σαν αποτέλεσμα την επιδείνωση των όρων ζωής και εργασίας των εργαζομένων, την αύξηση των ψυχοκοινωνικών παραγόντων κινδύνου που οδηγούν σε σειρά προβλημάτων υγείας (θάνατοι από καρδιακά προβλήματα, διάφορες μορφές καρκίνου κ.ά.), σε αύξηση των εργατικών ατυχημάτων, σε αύξηση των ψυχικών διαταραχών και των αυτοκτονιών.

Απέναντι σε αυτή την κατάσταση οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να αποδεχτούν την τρομοκρατική λογική «τη δουλειά σου ή τη ζωή σου». Ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες, η εφαρμογή των κανονισμών προστασίας από βλαπτικούς παράγοντες και επικίνδυνες καταστάσεις του εργασιακού περιβάλλοντος, η προστασία της ΥΑΕ, πρέπει να αποτελέσουν προτεραιότητα, μαζί με τον αγώνα ενάντια στη συρρίκνωση του συνόλου των δικαιωμάτων και τη διεκδίκηση της ικανοποίησης του συνόλου των αναγκών των εργαζομένων όλων των κλάδων.

Ποιος ο ρόλος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. μέχρι σήμερα για την ΥΑΕ;

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1992 από τη ΓΣΕΕ, το ΣΕΒ, την ΕΣΕΕ και τη ΓΣΕΒΕ. Τα τελευταία είκοσι χρόνια η συνεισφορά του στην κοινωνία με βάση τους καταστατικούς σκοπούς του είναι η έρευνα, η πληροφόρηση και η κατάρτιση για θέματα ΥΑΕ, τόσο στο κέντρο (Αττική), όσο και στην περιφέρεια μέσω των Παραρτημάτων του (Θεσσαλονίκη, Τρίπολη, Γιάννενα, Βόλο, Κομοτηνή, Ηράκλειο).

Οι τομείς στους οποίους έχει δραστηριοποιηθεί τα προηγούμενα χρόνια είναι ενδεικτικά:

- Η υλοποίηση δεκάδων ερευνών για την ΥΑΕ σε διάφορους τομείς και κλάδους.
- Η συνεχής συνεργασία με πανεπιστημιακά και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά ινστιτούτα και άλλους φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως για παράδειγμα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία.
- Η πληροφόρηση χιλιάδων εργαζομένων, φοιτητών, εργαζομένων στο χώρο της ΥΑΕ κ.λπ. μέσω του Κέντρου Τεκμηρίωσης Πληροφόρησης και των Παραρτημάτων, της βιβλιοθήκης του που περιλαμβάνει πλήθος βιβλίων ελληνικών και ξενόγλωσσων, της έκδοσης δεκάδων βιβλίων και φυλλαδίων, του ηλεκτρονικού και έντυπου περιοδικού, μέσω της ιστοσελίδας που ενημερώνεται συνεχώς για θέματα νομοθεσίας και άλλα τεχνικά θέματα κ.λπ.
- Η εκπαίδευση χιλιάδων εργαζομένων, εργοδοτών, τεχνικών ασφάλειας, γιατρών εργασίας, μελών ΕΥΑΕ κ.λπ., στην Αθήνα και στα Παραρτήματα.
- Η πραγματοποίηση ενημερωτικών επισκέψεων, αυτοψιών ΥΑΕ, η διεξαγωγή μετρήσεων βλαπτικών παραγόντων σε εκατοντάδες επιχειρήσεις σε όλη την Ελλάδα.
- Η επιτυχής διοργάνωση ημερίδων, εθνικών και διεθνών επιστημονικών συνεδρίων.

Στις σημερινές συνθήκες, όπου οι όροι ΥΑΕ επιδεινώνονται λόγω της οικονομικής κρίσης, ο ρόλος φορέων όπως το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. θα έπρεπε να ενισχυθεί. Στην πραγματικότητα συμβαίνει το αντίστροφο. Ποιοι έχουν συμφέρον από αυτή την εξέλιξη;

Κατά το τελευταίο έτος είναι συχνό το φαινόμενο της καθυστέρησης καταβολής των δεδουλευμένων και άλλων οφειλών στους εργαζομένους του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Την παρούσα στιγμή δεν έχουν καταβληθεί τα δεδουλευμένα των 3 προηγούμενων μηνών και δεν έχει δοθεί λύση για το θέμα. Το κύριο ζήτημα είναι ότι δεν έχει διασφαλιστεί η σταθερή χρηματοδότηση του Ινστιτούτου, γεγονός που οδηγεί στην απαξίωση της λειτουργίας του για τη διαφύλαξη της ΥΑΕ. Όλο αυτό το χρονικό διάστημα οι εργαζόμενοι συνεχίζουν το έργο τους, που προδιαγράφεται από το καταστατικό του Ινστιτούτου, παρά την εξαιρετικά δυσμενή οικονομική συγκυρία, τόσο για το Ινστιτούτο, όσο και για τους ίδιους. Υπό τις παρούσες όμως συνθήκες δεν είναι πλέον δυνατό να ανταποκρίνονται σε αιτήματα προς το Ινστιτούτο που προϋποθέτουν κόστος λειτουργίας των υποδομών του, μετακινήσεων κ.λπ.

Οι εργαζόμενοι του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. δεν φέρουν καμία ευθύνη για τη σημερινή κατάσταση στην οποία βρίσκεται το Ινστιτούτο. Η καθυστέρηση εξεύρεσης λύσης για τη βιωσιμότητα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. σχετίζεται με την πολιτική που ακολουθείται από την πολιτεία και τους ιδρυτικούς φορείς του Ινστιτούτου στον τομέα της ΥΑΕ. Την ώρα που θα έπρεπε να ενισχυθεί ο ρόλος του, να προσανατολιστεί στην πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου σε κλάδους που πλήττονται περισσότερο από την οικονομική κρίση, στη διερεύνηση των συνθηκών εργασίας λαμβάνοντας υπόψη τις αναδιαρθρώσεις στο εργασιακό περιβάλλον κ.λπ., φαίνεται, ανεξάρτητα από γενικόλογες διακηρύξεις, ότι ακολουθείται μια πορεία υποβάθμισης έως και κλεισίματος του Ινστιτούτου. Η κατάσταση αυτή διαμορφώνεται μέσα στο γενικότερο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο που οδηγεί σε περιορισμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων και σε κλείσιμο ή υποβάθμιση φορέων με απαραίτητο ρόλο για την κοινωνία (π.χ. ΙΓΜΕ, ΟΕΚ, ΟΕΕ). Για παράδειγμα, στα πλαίσια της μείωσης του λεγόμενου «μη-μισθολογικού κόστους», η μείωση ή και η κατάργηση των εισφορών για την επαγγελματική κατάρτιση θα έχει ως συνέπεια την κατάργηση φορέων που εξαρτώνται άμεσα από την είσπραξη του ποσού αυτού.

Φυσικά, το πρόβλημα της διασφάλισης της λειτουργίας του Ινστιτούτου σύμφωνα με το καταστατικό του πλαίσιο, δεν λύνεται με φραστικές διακηρύξεις για την ΥΑΕ. Οι 4 ιδρυτικοί φορείς οφείλουν άμεσα να αναλάβουν τις ευθύνες που απορρέουν από τις καταστατικές τους δεσμεύσεις, ευθύνες που αφορούν και στην πορεία του Ινστιτούτου έως σήμερα (διαχείριση πόρων που προέρχονται από χρήματα των εργαζομένων, περιεχόμενο έργου κ.λπ.) και για τη συνέχιση της λειτουργίας του, διασφαλίζοντας τη σταθερή χρηματοδότησή του ώστε να παράγει ανεξάρτητο κοινωνικό έργο. Οφείλουν επίσης να βάλουν τέλος στην κατάσταση που έχει διαμορφωθεί με τους απλήρωτους εργαζόμενους.

Τι διεκδικούν οι εργαζόμενοι του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.;

Η αξιοποίησή του έργου του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., αλλά και η περαιτέρω ανάπτυξή του, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες είναι απαραίτητη και συνεπώς απαιτείται η ουσιαστική οικονομική του ενίσχυση. Το σημερινό ανθρώπινο δυναμικό όχι μόνο είναι απαραίτητο, αλλά χρειάζεται ενίσχυση, ώστε να αναληφθούν με επιτυχία τα σχετικά καθήκοντα. Δεν δεχόμαστε καμία συρρίκνωση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων μας. Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. θα πρέπει επιτέλους να επιλυθεί σε μακροπρόθεσμη βάση, ώστε να ανταποκριθεί ουσιαστικά στους καταστατικούς σκοπούς του. Η διατήρηση και η αύξηση της επιδότησης από το ΛΑΕΚ είναι αναγκαία.

Διεκδικούμε:

- Να καταβληθούν άμεσα τα δεδουλευμένα και οι υπόλοιπες οφειλές στους εργαζόμενους, να πληρωθεί άμεσα το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών σε όλα ταμεία.
- Να διασφαλιστεί από τους ιδρυτικούς φορείς του Ινστιτούτου η σταθερή χρηματοδότησή του σύμφωνα με το καταστατικό του πλαίσιο και η αύξηση της χρηματοδότησης από το ΛΑΕΚ.
- Να προσανατολιστεί το έργο του Ινστιτούτου σύμφωνα με τους καταστατικούς σκοπούς του, με προτεραιότητα σε χώρους και κλάδους όπου υπάρχει επιδείνωση της ΥΑΕ λόγω οικονομικής κρίσης.

Εδώ και αρκετό καιρό το σωματείο εργαζομένων του ΕΛΙΝΥΑΕ με αποφάσεις γενικών συνελεύσεων προχώρησε σε σειρά αγωνιστικών πρωτοβουλιών (απεργίες, στάσεις εργασίας, παραστάσεις διαμαρτυρίας τους ιδρυτικούς φορείς του Ινστιτούτου). Συνεχίζουμε στην ίδια κατεύθυνση και θα κλιμακώσουμε τη δράση μας στο βαθμό που δεν επιλυθούν άμεσα τα αιτήματά μας.

Ζητάμε τη στήριξη των εργαζομένων καθώς και επιστημονικών, συνδικαλιστικών και άλλων κοινωνικών φορέων, προκειμένου να μπει φραγμός στην πορεία υποβάθμισης του Ινστιτούτου για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.